

STELLINGEN COMMERCIEEL ONDERHANDELEN

1 Stellingen met betrekking tot het onderwerp van het proefschrift

- 1.1 Commerciële onderhandelaars doen goed eraan 'echte' onderhandelingen en pseudo-onderhandelingen niet door elkaar te laten lopen.
- 1.2 Commerciële onderhandelaars doen goed eraan hun onderhandelingen te structureren overeenkomstig de in het proefschrift bedoelde denkmethode van Carl von Clausewitz.
- 1.3 Commerciële onderhandelaars doen goed eraan hun onderhandelingen te voeren met inachtneming van de in het proefschrift bedoelde 'Franse' manier van onderhandelen.
- 1.4 Commerciële onderhandelaars doen goed eraan bij hun onderhandelingen te streven naar een duidelijke en consistente communicatie.

2 Wetenschappelijke stellingen met betrekking tot het vakgebied van het onderwerp van het proefschrift

- 2.1 Een geheimhoudingsclausule hoort niet thuis in een intentieverklaring voor zover deze bedoeld is om niet-bindend te zijn.
- 2.2 In *Vom Kriege*, Boek 8, hoofdstuk VI(B), op pp. 995-996, geeft Carl von Clausewitz de volgende aanbeveling: 'Soll ein Krieg ganz den Absichten der Politik entsprechen, und soll die Politik den Mitteln zum Kriege ganz angemessen sein, so bleibt, wo der Staatsmann und der Soldat nicht in einer Person vereinigt sind, nur ein gutes Mittel übrig, nämlich den obersten Feldherrn zum Mitglied des Kabinetts zu machen, damit dasselbe teil an den Hauptmomenten seines Handelns nehme.' Uit deze tekst volgt dat het kabinet op de hoogte wil zijn van de belangrijkste handelingen van de opperbevelhebber, en dat de leiding van de oorlog bij uitstek bij de politiek ligt.
In de tweede druk van *Vom Kriege* is het laatste zinsdeel van de betrokken tekst veranderd in: 'damit er in den wichtigsten Momenten an dessen Beratungen und Beschlüssen teilnehme.' De opperbevelhebber krijgt volgens deze zinsnede dus stemrecht in het kabinet, en de leiding van de oorlog wordt hiermee meer vanuit militair oogpunt bezien dan juist vanuit politiek oogpunt zoals Clausewitz zelf betoogde. Zie hiervoor verder het boek van Clausewitz, pp. 1236-1238, noot 378. De 'foutieve' tekst is gebruikt vanaf de tweede druk uit 1853 totdat men in de jaren '70 van de vorige eeuw de oorspronkelijke tekst heeft 'herontdekt'.

2 Wetenschappelijke stellingen met betrekking tot het vakgebied van het onderwerp van het proefschrift (vervolg)

2.2 (vervolg)

De Penguin-uitgave uit 1982 van Clausewitz' *On War*, bevat op p. 407 in dit kader de zinsnede 'that he may take part in its councils and decisions on important occasions', waaruit is te concluderen dat deze uitgave niet is gebaseerd op Clausewitz' oorspronkelijke tekst. Het is een belangwekkende tekstverandering en het is ten onrechte dat hieraan geen aandacht is besteed in de vele herdrukken van deze Penguin-uitgave.

2.3 Het werk *Ambaxiatorum Brevilogus* van Rosergio zou in een moderne vertaling dienen te worden uitgegeven.

2.4 Het is in strijd met de beginselen van redelijkheid en billijkheid dat de populariteit van dirty tricks lijkt toe te nemen.

2.5 Het is een verbetering dat in het privaatrecht het begrip 'goede trouw' is vervangen door 'redelijkheid en billijkheid'.

3 Overige stellingen

3.1 De uitwisbaarheid van elektronische informatiedragers brengt mede, dat het tweede deel van de Latijnse spreuk '*verba volant, scripta manent*' achterhaald is.

3.2 Rationalisme is niet rationeel.

3.3 Sommige handschriften zijn ongeletterd.